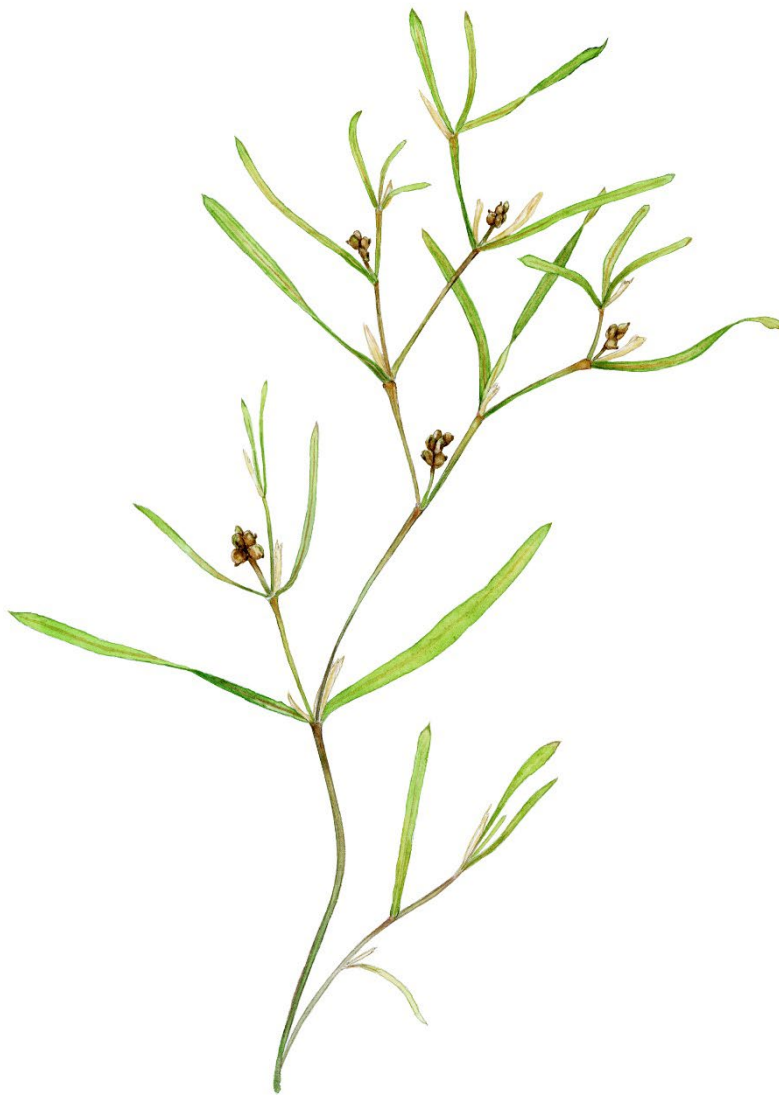

Uppföljning av spetsnate (*Potamogeton acutifolius*)

i branddammen vid Nälen, Eskilstuna kommun.

LÄNSSTYRELSEN
Södermanlands län

Titel: Uppföljning av spetsnate (*Potamogeton acutifolius*) i branddammen Nälen, Eskilstuna kommun.

Utgiven av: Länsstyrelsen i Södermanlands län.

Utgivningsår: 2022

Författare: Tina Kyrkander, Ann Bertilsson

Omslagsfoto: Illustration av spetsnate, Maj Persson.

Diariennr: 7194-2022

Rapportnr: 18:2022

ISSN-nr: 1400-0792

Rapporten finns på: www.lansstyrelsen.se/sodermanland/om-oss/vara-tjanster/publikationer
eller kan beställas hos Länsstyrelsen i Södermanlands län, 611 86 Nyköping,
Tel: 010-223 40 00

Uppföljning av förekomster med spetsnate i branddammen på fastigheten Flen Nälen 1:8, Flens kommun 2022

Inledning

Örnborg Kyrkander Biologi & Miljö AB har undersökt förekomsten av spetsnate (*Potamogeton acutifolius*) i branddammen vid fastigheten Flen Nälen 1:8 (fig. 1), på uppdrag av Länsstyrelsen i Södermanlands län. Detta PM redovisar aktuell förekomst 2022 samt jämförelser med tidigare års noteringar.

Bakgrund

Spetsnate är upptagen på Rödlistan som sårbar (VU) och förekommer mycket sparsamt i Södermanlands län. Årligen sedan 2016 har åtgärder genomförts för att bevara och stärka beståndet av spetsnate i länet. De senaste åren har fokus legat på en branddamm intill Nälen på fastigheten Flen Nälen 1:8 (fig. 1). Från början utgjorde dammen givarlokal för utsättning av spetsnate i nya lokaler i närområdet, dock utan framgång. Näringsbelastningen till branddammen är hög liksom förekomsten av grönalger och gäddnate. Detta ger negativa effekter på beståndet med spetsnate som minskat drastiskt de senaste åren. I hopp om att beståndet skall återhämta sig har regelbunden rensning av grönalger skett sedan 2017.

Figur 1. Översikt av branddammen vid Nälen.

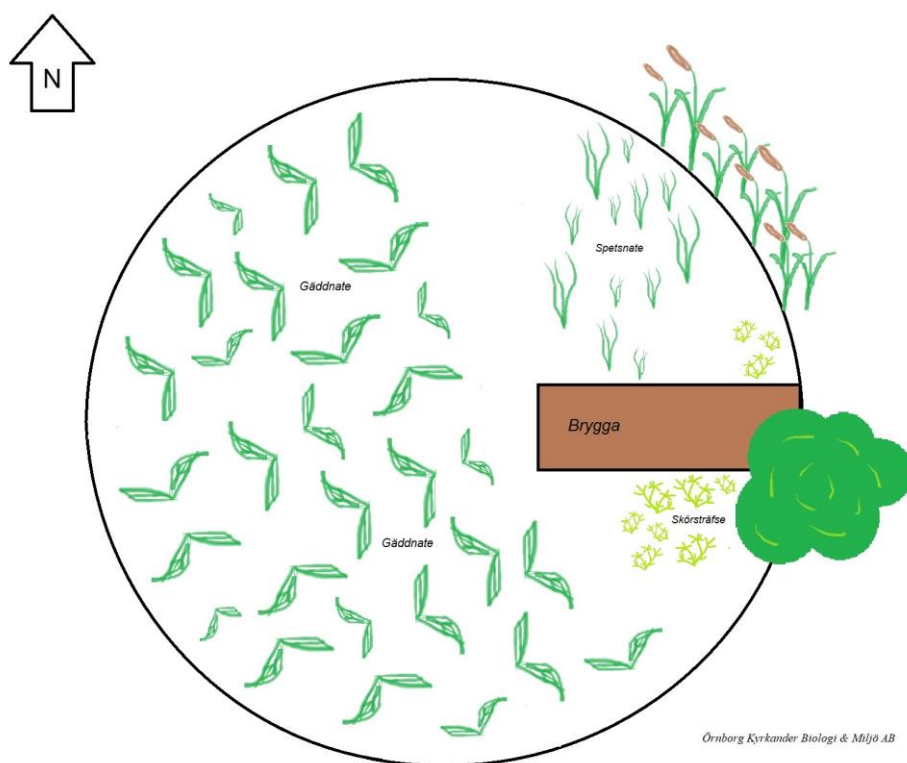
Metod

Besöket i branddammen genomfördes 2022-09-08. Dammen som är cirka 350 m² stor eftersöktes av spetsnate från båt med vattenkikare.

Resultat

Vid årets besök av branddammen kunde mer än ett 30-tal plantor av spetsnate noteras, detta är en ökning från förra årets inventering med cirka 10 plantor. Alla plantor växte i anslutning till bryggan, även under. Flest plantor noterades i norra delen av kaveldunbeståndet (fig. 2).

Förekomsten av grönalger var sparsam på ytan men fanns i vattenmassan, dock inte lika mycket som vid tidigare år (undantaget 2021). Förekomsten av gäddnate var fortsatt mycket riklig, främst i västra halvan av dammen. I de östra delarna av dammen där spetsnate noterats är vattnet mer öppet. Vid besöket fanns även stora bestånd av skörsträffe (*Chara globularis*), främst söder om bryggan men även lite norr om bryggan (fig. 2).

Figur 2. Spetsnate förekommer i branddammens östra delar. Här fanns även 2022 stora plantor av skörsträffe. Gäddnate breder ut sig i de västra delarna av dammen och hindrar spetsnate från att etablera sig där.

Diskussion

Beståndet med spetsnate är mer livskraftigt jämfört med tidigare år. Troligtvis ger rensningen av grönalger de positiva effekter som eftersträvas men möjligen begränsas spetsnate av beståndet med gäddnate. Regelbunden rensning i dammen bör även fortsättningsvis genomföras under sommarhalvåret.

Gäddnate kan med fördel rensas för att ge möjligheter för spetsnate att breda ut sig ytterligare i dammen. Eftersom inga plantor med spetsnate noterats i beståndet med gäddnate är risken liten att plantor med spetsnate följer med. Alger bör liksom tidigare år rensas i hela dammen vid behov. Där spetsnate har noterats i dammen bör dock mycket varsam rensning av alger göras.

Det är viktigt att all vegetation som samlas upp vid rensningen tas ifrån branddammen och dess närområde. Om växtmaterialet placeras i strandkanten återfår dammen näringen under nedbrytningsprocessen. Vid besöket 2022 kunde två högar med växtmaterial noteras vid bryggan (fig. 3). Det är oklart om detta är från länsstyrelsens rensning eller om boende själva rensat ytterligare i dammen. En ny uppsamlingsplats måste således bestämmas med fastighetsägare där allt uppsamlat material skall placeras, så att näring inte riskerar att rinna tillbaka till dammen.

Figur 3. Uppsamlat växtmaterial vid brygga i branddammen 2022. Bilden till höger är tagen söder om brygga och bilden till vänster norr om brygga.

LÄNSSTYRELSEN
Södermanlands län

Länsstyrelsen Södermanlands län

Besöksadress: Stora Torget 13 • Postadress: 611 86 Nyköping

010-223 40 00 • sodermanland@lansstyrelsen.se • www.lansstyrelsen.se/sodermanland